

Sygn. akt I C 1666/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2017 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Konkel

Protokolant: Judyta Pukownik

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2017 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko G. R. (1)

o zapłatę

1. zasądza od G. R. (1) na rzecz A. S. kwotę 41.000 zł (czterdzieści jeden tysięcy złotych) wraz z odsetkami od dnia 13 lutego 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. w wysokości odsetek ustawowych oraz od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty w wysokości ustawowych odsetek za opóźnienie;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od G. R. (1) na rzecz A. S. kwotę 3.839,17 zł (trzy tysiące osiemset trzydzieści dziewięć złotych siedemnaście groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje ściągnąć od powoda A. S. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku kwotę 13 zł (trzynaście złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;
5. nakazuje ściągnąć od pozwanej G. R. (1) na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku kwotę 87 zł (osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt: ***I C 1666/14***

UZASADNIENIE

Powód A. S. w pozwie skierowanym przeciwko G. R. (1) domagał się zasądzenia kwoty 47.131,50 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych od kwoty 38.316,16 zł od dnia 2 września 2011 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 8.815,34 zł od dnia 24 lutego 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z pozwaną umowy pożyczki w maju 2011 r. na okres od dnia 25.05.2011 r. do 31.08.2011 r. i w grudniu 2011 r. na okres od 22.12.2011 r. do dnia 22.02.2012 r. Należność główna dochodzona pozwem obejmuje kwotę:

- 33.000 zł z tytułu umowy zwartej w maju 2011 r.

- 8.000 zł z tytułu umowy zwartej w grudniu 2011 r.

-5.316,16 zł z tytułu odsetek umownych w wysokości 5% w stosunku miesięcznym, wynikających z umowy z maja 2011 r.

- 815,34 zł z tytułu odsetek umownych w wysokości 1% w stosunku miesięcznym, wynikających z umowy z grudnia 2011 r.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu od powoda, w tym kosztów zastępstwa procesowego według spisu.

Pozwana zakwestionowała roszczenie objęte pozwem, zaprzeczając zawarciu z powodem umowy o treści załączonej do pozwu. Wskazała, iż z powodem oraz jego żoną, a swą córką D. S. zawarła dwie ustne umowy pożyczki w maju 2011 r. i pod koniec 2011 r. Pierwsza z nich opiewała na kwotę 8.000 zł. Pozwanej została przekazana kwota 6.000 zł. W lutym 2011 r. wraz ze swym synem W. R. (1) zwrócili pożyczkodawcom całość zadłużenia w wysokości 14.000 zł. Wskazywała, iż powód nie domagał się zwrotu rzekomych pożyczek w czasie kiedy stały się wymagalne. Z żądaniem wystąpił dopiero po upływie dwóch lat od wymagalności pierwszej z nich, co pozostaje w zbieżności ze zbyciem przez pozwaną nieruchomości położonej w G. przy ul. (...). Według pozwanej żona powoda mylnie była przeświadczona, iż otrzyma część uzyskanej ceny. Odmowa ze strony pozwanej skutkowałą konfliktem rodzinnym. Argumentowała, iż powyższe spowodowało, że powód wraz z córką pozwanej przedłożyli dokumenty wytworzone jedynie na potrzeby dochodzenia nienależnych im roszczeń. Nie zdając sobie bowiem sprawy ze znaczenia swojego czynu, na prośbę powoda, pozwana podpisała swoim imieniem i nazwiskiem dwie kartki papieru, które powód wykorzystał do stworzenia dokumentów, na których oparł roszczenie o zapłatę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. S. zawarł z G. R. (2) umowę pożyczki w dniu 03.02.2011 r. na kwotę 26.000 zł, w dniu 25.05.2011 r. na kwotę 7.000zł oraz w dniu 22.12.2011 r. na kwotę 8.000 zł. Umowy z dnia 25.05.2011 r. oraz z dnia 03.02.2011 r. zostały połączone w jedną pisemną umowę, opiewającą na kwotę 33.000 zł. Umowy zostały sporządzone pismem odręcznym i opatrzone podpisami stron. Jakkolwiek w umowach zapisano terminy spłaty należności, strony umówiły się, że pożyczki zostaną spłacone po zbyciu przez pozwaną nieruchomości położonej w G. przy ul. (...). Spisując umowy strony korzystały ze wzoru umowy pożyczki znalezionej w internecie. W umowach znalazły się zapisy dotyczące oprocentowania pożyczki, bowiem takie zapisy były we wzorze, jakkolwiek nie było wolał stron ich oprocentowanie.

Pozwana nie zwróciła pożyczonych kwot. Nie doszło do sprzedaży przez pozwaną nieruchomości położonej w G. przy ul. (...), natomiast w wyniku egzekucji komorniczej G. R. (1) utraciła jej własność.

/dowód: umowy, k.183-187, zeznania świadka D. S., k. 99-100, 102; zeznania świadka T. S., k. 145-146, 149; zeznania świadka K. G., k.147, 149; zeznania świadka W. R. (2), k. 163-164, 168; zeznania świadka G. R. (3), k. 164-165, 168; przesłuchanie powoda, k. 189-191, 194; wydruki z rachunku bankowego powoda, k. 114-119/

Pismem z dnia 31 stycznia 2014 r. pełnomocnik powoda wezwała pozwaną do zapłaty, w terminie 7 dni, należności wynikających z zawartych umów pożyczek. Wezwanie doręczone pozwanej w dniu 05.02.2014 r. pozostało bezskuteczne.

/dowód : wezwanie do zapłaty wraz z dowodem doręczenia, k. 38-39/

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów, kopii dokumentów i wydruków z rachunku bankowego powoda. Strona pozwana co prawda kwestionowała prawdziwość umów pożyczki, wskazując, iż złożyła podpis na niezapisanej, czystej kartce, jednak okoliczności tej nie wykazała. Zważyć zaś należy, iż ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na pozwanej. Zgodnie bowiem z art. 253 zd.1 kpc jeżeli strona zaprzecza prawdziwości

dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Pozwana potwierdziła, że umowy przedstawione przez powoda opatrzone są jej podpisami, jednak zaprzeczała, aby podpisy te złożyła w czasie, gdy dokument był już wypełniony aktualną treścią. Stanowisko pozwanej pozostało nieudowodnione.

Zgodnie z treścią art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć też trzeba, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 kpc). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Pomimo zobowiązania do uiszczenia zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, celem przeprowadzenia badań metodą fizykochemiczną, o co wnosiła pozwana, zaliczka nie została uiszczona. W konsekwencji, na podstawie art.130⁴ §1, §2 i §5 kpc, Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego.

Oceniając przydatność dowodową dokumentów pożyczek w kontekście całego zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał dokumenty te za wiarygodne i częściowo odzwierciedlające złożone przez strony oświadczenia. Nie sposób nie dostrzec, że w pisemnych umowach zastrzeżono odsetki kapitałowe w wysokości przewyższającej odsetki maksymalne. Tym niemniej, z zeznań powoda, które Sąd ocenił jako szczere, jasne i spójne, wynika, że pisząc umowę strony korzystały z wzoru pożyczki znalezionej w internecie. Zapisy dotyczące odsetek nie były elementem umowy uzgodnionym przez strony. Powód wskazywał bowiem, że zgodnie z umową teściowa miała zwrócić wyłącznie pożyczoną kwotę, bez odsetek.

Sąd wziął pod uwagę zeznania stron postępowania w takim zakresie w jakim dotyczyły one okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia. O ile zeznania powoda Sąd ocenił jako wiarygodne bowiem były spójne, logiczne i zgodne z pozostałym materiałem dowodowym w sprawie, w tym z zeznaniami świadków, o tyle zeznania strony pozwanej były zdaniem Sądu niewiarygodne – sprzeczne z pozostałymi zgromadzonymi dowodami, w tym zeznaniami świadków, którzy potwierdzili fakt zawarcia umowy. Świadek D. S., której zeznania Sąd uznał za wiarygodne, potwierdziła okoliczności zawarcia umów oraz wysokość pożyczonych kwot. Zeznała m.in., iż to ona sporządziła umowy odręcznie, że wzór został wzięty z internetu. Nadto świadkowie T. S. oraz K. G. wiedzieli o zawarciu spornych umów, po ich okazaniu zeznali, że je widzieli. Zeznania tych świadków Sąd uznał za spójne i logiczne. Świadczyli w sposób przekonujący opisali umowy: T. S. zeznał, iż umowa, którą widział została podpisana na pewno przez W. R. (1), a świadek K. G., że umowę rozpoznał po długości paragrafów, co odpowiada prawdzie, treści okazanych umów. Świadek G. R. (3) i W. R. (2) również zeznali m.in., iż widzieli umowy pożyczki sporządzone odręcznie. Sąd zeznania świadka A. R. uznał za niewiarygodne, bowiem świadek nie była w stanie podać żadnych szczegółów wydarzeń o których mówiła, ani umiejscowić ich w czasie ani określić wysokości przekazywanych powodowi przez pozwaną kwot, jakkolwiek twierdziła, że matka spłacała pożyczoną kwotę. Mając zaś na uwadze, że przed zawarciem spornych pożyczek pozwanej i jej synowi W. R. (1) były pożyczane pieniądze przez powoda i jego żonę, nie można stwierdzić, których umów dotyczą zeznania świadka.

Sąd nie przeprowadził dowodu z zeznań świadków W. R. (1), C. M. oraz M. B. z uwagi na cofnięcie wniosku pozwanej w powyższym zakresie.

Zgodnie z art.720§1 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zdaniem Sądu powód wykazał fakt zawarcia umów pożyczki, bowiem przedstawił dowody, tak dokumentarne jak i osobowe, na okoliczność ich zawarcia, oraz dysponowania środkami finansowymi na ich udzielnie. Twierdzenia

pozwaną, jakoby umów tych nie zawierała, natomiast przekazała pozwanemu dwie czyste kartki papieru podpisane in blanco, z których powód, wbrew jej woli, skorzystał, pozostając nieudowodnione. Wskazać należy, iż umowy zostały napisane piśmem ręcznym na kartkach w linie, zaś pozwana wskazywała na podpisanie kartki, na której „coś było napisane na komputerze”. Jedynym dowodem zaoferowanym przez stronę pozwaną na okoliczność niezawarcia przez nią spornych umów były jej własne zeznania. Te zaś okazały się niespójne i nie znalazły żadnego potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Pozwana nie była w stanie racjonalnie wyjaśnić faktu istnienia swoich podpisów na umowach, których rzekomo nie zawarła.

Mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy Sąd dał wiarę twierdzeniu strony powodowej, że pozwana pożyczyła pieniądze w łącznej kwocie 41.000 zł i ich nie zwróciła.

Z przytoczonych względów uznawszy żądanie pozwu za zasadne, na mocy art. 720 kc, Sąd orzekł jak w pkt 1 wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł stosownie do treści art. 481 § 1 kc. Z materiału dowodowego wynika, iż w umowach pożyczki zostały zastrzeżone odsetki za opóźnienie w wysokości przekraczającej odsetki maksymalne (1% dziennie). Powód natomiast, w toku przesłuchania, nie był w stanie jednoznacznie stwierdzić, co do jakiej wysokości odsetek za opóźnienie strony się umówiły. W związku z tym Sąd uznał, iż między stronami nie było porozumienia co do tego, że powodowi – na wypadek opóźnienia w płatności - należne są odsetki inne niż ustawowe. Z tego względu Sąd uwzględnił odsetki w wysokości odsetek ustawowych (od dnia 01.01.2016 r. w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie). Odnośnie daty początkowej ich naliczania wskazać należy, iż termin zapłaty ostatecznie powiązany został z chwilą zbycia przez pozwaną należącej do niej nieruchomości, do czego ostatecznie nie doszło. Z tych względów, w celu określania daty początkowej naliczania należnych powodowi odsetek, Sąd wziął pod uwagę wezwanie do zapłaty z dnia 31.01.2014 r., wystosowane przez pełnomocnika powoda do pozwaną, w którym wskazano siedmiodniowy termin na spłatę zadłużenia wynikającego z przedmiotowych pożyczek. Pozwana wezwanie do zapłaty odebrała dnia 05.02.2014 r., w związku z czym wyznaczony termin zapłaty upływał w dniu 12.02.2014 r. Wobec braku zaspokojenia roszczenia powoda zasadnym było zasądzenie odsetek od dnia następnego, to jest od 13.02.2014 r. do dnia zapłaty.

W zakresie żądania zapłaty przenoszącego pożyczoną kwotę, to jest 41.000 zł oraz w zakresie żądania odsetek przewyższających odsetki ustawowe (ustawowe odsetki za opóźnienie) Sąd powództwo oddalił, o czym orzekł w punkcie 2 sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 § 1 i 3 kpc, art. 99 kpc w punkcie 3 wyroku, zgodnie z odpowiedzialnością za wynik procesu. Powód wygrał proces w 87 %. Pozwana przegrała proces w 23%. Powód poniósł koszty w łącznej kwocie 4.774 zł, w tym 2.357 zł tytułem opłaty od pozwu oraz 2.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego dla pełnomocnika procesowego powoda w wysokości jednokrotnej stawki minimalnej, które Sąd ustalił na mocy § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490), powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Pozwana poniosła koszt w wysokości 2.417 zł, w tym 2.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w wysokości jednokrotnej stawki minimalnej, które Sąd ustalił na mocy § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2013 roku, poz. 461),powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Mając na uwadze procentowy udział każdej ze stron w kosztach procesu: pozwaną w 13 % (2.417 zł x 13 %= 314,21 zł), powoda w wysokości 87 % (4.774 zł x 87% = 4.153,38 zł), po wzajemnej kompensacji kosztów procesu (4.153,38 zł – 314,21 zł), Sąd w pkt 3 wyroku zasądził od pozwaną na rzecz powoda kwotę 3.839,17 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Stosownie do zakresu przegranej każdej ze stron, Sąd nakazał ściągnąć od nich, na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku, łącznie kwotę 100 zł, przyznaną biegłemu lekarzowi w związku z wydaniem zaświadczenia o niemożności stawienia pozwanej, o czym orzekł jak w pkt 3 i 4 wyroku.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)